

IVŠIĆ, Radovan

Rodio se 22. lipnja 1921. u Zagrebu. Njegov otac je bio glasoviti hrvatski akademik Stjepan Ivšić. Osnovnu školu, klasičnu gimnaziju i Filozofski fakultet završio je u rodnom gradu. U lipnju 1945., nakon izvedbe njegovih drama "Vodnik pobjednik" i "Sunčani grad", za trideset godina zatvaraju se vrata njegovim kazališnim djelima u cijeloj zemlji. Ipak mu uspijeva iste godine zajedno s Vladom Habunekom osnovati kazalište lutaka "Družine mladih". Godine 1948. postaje prvi direktor "Zemaljskog kazlišta lutaka", također u Zagrebu, ali iste godine dobiva otkaz. Godine 1954. odlazi u Pariz, u kojem od veljače 1956. stalno živi. Tu je ušao u odabranu pjesničko-intelektualno društvo Andre Bretona, Annie Le Brun i još nekih drugih odličnika. Ivšićev će se položaj u Hrvatskoj početi znatnije mijenjati 1971. i to zahvaljujući prilozima Zvonimira Mrkonjića o njegovoj poeziji.

Ivšić je pjesnik, dramski pisac, prevoditelj i eseijist, kadšto spominjan i kao "jedini hrvatski nadrealist". Član je DHK, Društva hrvatskih prevoditelja (jedan od osnivača) Societe de Auteurs et Compositeurs dramatiques, Paris. Godine 1961. bio je isključen iz DHK zbog političke nepodobnosti.

Preveo je i objavljena su mu, među ostalim, sljedeća djela:

Moliere: Don Juan, Škrtac, Zagreb 1950; Sartre: Nesahrani mrtvaci, Obzirna bludnica, Zagreb 1951; Van Gogh: Pisma – izbor, Zagreb 1953; Rousseau: Ispovijesti, Zagreb 1953. i 1982; Čehov: Medvjed, Prosidba, Zagreb 1957; Marivaux: Marijanin život (prvih sedam poglavlja), Zagreb 1957; Anouilh: Antigona, Zagreb 1963.

Njegova brojna dramska djela prikzivana su u različitim europskim kazalištima i na radio-postajama, uglavnom na hrvatskom i francuskom jeziku, ali također na slovenskom, njemačkom i grčkom, a najpoznatija i najizvođenija njegova drama je "Kralj Gordogan".

Ivšić se znao služiti i svojim pseudonomom Teodora Kovačević, najredovitije je surađivao u nadrealističkim časopisima kao što su "Le surrealisme, mème", "Brief", "La Breche", "L' Archibras" i u katalozima nadrealističkih izložaba. Također je uvršten u mnoge domaće i strane antologije.

Zasebice je objavio sljedeća djela:

- *Narcis* (poema; zaplijenjena), Zagreb 1942.
- *Tanke* (pjesme), Zagreb 1954.
- *Airia* (drame, na francuskom), Pariz 1960.
- *Mavena* (poema, na francuskom; ilustrirao Joan Miro originalnom litografijom), Pariz 1960.
- *Le puits dans la tour* (pjesnička proza, na francuskom; ilustrirala Toyen), Pariz 1967.
- *Le roi Gordogane* (drama na francuskom: ilustrirala Toyen), Pariz 1968.
- *Mavena. Drugo izdanje*, Pariz 1972.
- *La traversée des Alpes* (tekst u suradnji s Annie Le Brun uz objekte Fabia de Sanctisa), Rim 1972.

- *Les grandes tenebres du tir (ilustrirala Toyen)*, Pariz 1973.
- *Crno (pjesme)*, Zagreb 1974.
- *Toyen (likovna monografija, na francuskom)*, Pariz 1974.
- *Toyen (likovna monografija, na japanskom)*, Tokio 1976.
- *Teatar (drama; s pogovorima Annie Le Brun i Zvonimira Mrkonjića, te s ilustracijama Matije Skurjenija*, Zagreb 1978.
- *Bunar u kuli (pjesnička proza)*, Zagreb 1981.
- *Autour ou dedans (pjesme, na francuskom)*, Pariz 1984.
- *Izabrana djela (u Pet stoljeća hrvatske književnosti)*, Zagreb 1985.
- *U nepovrat (članci, razgovori i dokumenti 1956.-1989.)*, Zagreb 1989.
- *Quand il n-y a pas de vent, les araignées ... (esej na francuskom)*, Pariz 1989.